



## § 417

### Helsingin yleiskaava - Kaupunkikaava, luonnos

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Ksv 3364\_1

### Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti seuraavin muutoksin hyväksyä asettaa nähtäville 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen:

- pienennetään Pohjois-Vuosaaren asuntovaltaista aluetta pohjoisesta siten, että Mustavuoren kokonaisuus säilyy rakentamattomana
- poistetaan Meri-Rastilan metsäalueelta merkintä asuntovaltainen alue ja pienennetään asuntovaltaista aluetta Meri-Rastilan länsireunalla
- liike- ja palvelukeskusta- aluetta Pitäjänmäellä laajennetaan Pitäjänmäentien itäpuolelle
- Herttoniemessä laajennetaan ”Liike- ja palvelukeskusta” - aluetta seuraavasti: Liike- ja palvelukeskusta -alueen raja siirtyy Itäväylän kaakkoispuolella alueelle Konemestarinkatu, Laivalahdenkatua pitkin Puusepänkadulle ja Sahaajankadulle
- Viikinrannassa merkitään ”Toimitila-alueeksi” alue, jota rajoittavat Viikintie – Säynäslahden raja (Säynäslahdentien kaakkoispuolella) ja Jokisuunpolku
- lisään Lahdenväylään rajautuvalla alueella Viikin keskustan ja Pihlajiston kohdalla liike- ja palvelukeskustaa kuvaavaa merkintää myös Lahdenväylän pohjoispuolelle
- kaavakartan merkintää Toimitila-alue muutetaan seuraavasti: ”Aluetta kehitetään ensisijaisesti toimitilojen...”
- kaavakartan merkintää Asuntovaltainen alue A2 muutetaan seuraavasti: ”...Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten...”
- kaavakartan merkintää Asuntovaltainen alue A3 muutetaan seuraavasti: ”...Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 0,4. Alueen pinta-alasta...”
- yleiskaavaa valmisteltaessa selvitetään, kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeluarvot Pornaistenniemen alueella
- selvitetään kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeluarvot sekä mahdollisimman esteetön pääsy rannoille Ramsinniemen alueella



- yleiskaavan seuraavassa käsittelyvaiheessa nähtävillä olon jälkeen lisätään kaavamääräys tai -merkintä, jolla varmistetaan luonnonsuojeluun varatun alueen huomioiminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavamääräys tai merkintä valmistellaan yhteistyössä luonnonsuojeluohjelmaa laativien hallintokuntien kanssa
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään väylien kansirakenteiden kehittämistä kaupunkibulevardien rakenneteknisenä ratkaisuna
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään kaupunkibulevardien teknistaloudellinen toteuttamisaikataulu ja kustannukset
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään, miten kaupunkibulevardit vaikuttavat katuverkon välityskykyyn ja toimivuuteen
- yleiskaavan jatkovalmistelussa tarkastellaan sitä, kuinka voidaan säilyttää Talin alueen nykyiset liikuntapaikat, minkä lisäksi tarkastellaan Talin 18-reikäisen golfkentän toimintaedellytyksiä. Samassa yhteydessä tarkastellaan sitä, miten eri ratkaisut vaikuttavat asuntorakentamiseen ympäröivällä alueella (Pajamäki, Pitäjänmäki ja Munkkivuori ym.)

Samalla lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

## Käsittely

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Vanha päätösehdotus:

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen yleiskaavaehdotuksen laatimisen pohjaksi.
- asettaa yleiskaavaluonnoksen nähtäville.

Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Korvataan uudella päätösehdotuksella:

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä asettaa nähtäville 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen.



Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Vastaehdotus:

Matti Niiranen: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että  
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään kaupunkibulevardien teknistaloudellinen toteuttamisaikataulu ja kustannukset.

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niirasan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Matti Niiranen: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että  
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään se, miten kaupunkibulevardit vaikuttavat katuverkon välityskykyyn ja toimivuuteen.

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niirasan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Matti Niiranen: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että  
- yleiskaavan jatkovalmistelussa tarkastellaan sitä, kuinka voidaan säilyttää Talin alueen nykyiset liikuntapaikat, minkä lisäksi tarkastellaan Talin 18-reikäisen golfkentän toimintaedellytyksiä. Samassa yhteydessä tarkastellaan sitä, miten eri ratkaisut vaikuttavat asuntorakentamiseen ympäröivällä alueella (Pajamäki, Pitäjänmäki ja Munkkivuori ym.).

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niirasan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Pienennetään Pohjois-Vuosaaren asuntovaltaista aluetta pohjoisesta siten, että Mustavuoren kokonaisuus säilyy rakentamattomana.

Kannattajat: Pekka Buttler



Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Lovénin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Poistetaan Meri-Rastilan metsäalueelta merkintä asuntovaltainen alue ja pienennetään asuntovaltaista aluetta Meri-Rastilan länsireunalla.

Kannattajat: Pekka Buttler

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Lovénin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään väylien kansirakenteiden kehittämistä kaupunkibulevardien rakenneteknisenä ratkaisuna.

Kannattajat: Hennariikka Andersson

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Yleiskaavan jatkovalmistelussa selvitetään, kuinka Malmin lentokentän kansallisesti merkittävä lentotoiminta voidaan turvata asuntorakentamisen ohella.

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus:

Pekka Buttler: Selvitetään kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeleuarvot sekä mahdollisimman esteetön pääsy rannoille Ramsinniemen alueella.

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä varajäsen Buttlerin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Yleiskaavaa valmisteltaessa selvitetään, kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeleuarvot Pornaistenniemen alueella.

Kannattajat: Pekka Buttler

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Moisioin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Toimitila-alue: Aluetta kehitetään ensisijaisesti toimitilojen...



Kannattajat: Elina Moisio

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Liike- ja palvelukeskusaluetta Pitäjänmäellä laajennetaan Pitäjänmäentien itäpuolelle.

Kannattajat: Elina Moisio

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Yleiskaavan seuraavassa käsittelyvaiheessa näytteillä olon jälkeen lisätään kaavamääräys tai -merkintä, jolla varmistetaan luonnonsuojeluun varatun alueen huomioiminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavamääräys tai merkintä valmistellaan yhteistyössä luonnonsuojeluohjelmaa laativien hallintokuntien kanssa.

Kannattajat: Elina Moisio

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaavakartalla Herttoniemessä laajennetaan ”Liike- ja palvelukeskusta” - aluetta seuraavasti: Liike- ja palvelukeskusta - alueen raja siirtyy Itäväylän kaakkoispuolella alueelle Konemestarinkatu, Laivalahdenkatua pitkin Puusepänkadulle ja Sahaajankadulle.

Kannattajat: Matti Niiranen

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä puheenjohtajan tämän vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Viikinrannassa merkitään ”Toimitila-alueeksi” alue, jota rajoittavat Viikintie – Säynäslahden raja (Säynäslahdentien kaakkoispuolella) ja Jokisuunpolku.

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen



alue A2 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten..."

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue A3 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 0,4. Alueen pinta-alasta ..."

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään Lahdenväylään rajautuvalla alueelle Viikin keskustan ja Pihlajiston kohdalla liike- ja palvelukeskustaa kuvaavaa merkintää myös Lahdenväylän pohjoispuolelle.

Kannattajat: Matti Niiranen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään väylien kansirakenteiden kehittämistä kaupunkibulevardien rakenneteknisenä ratkaisuna.

Jaa-äännet: 4

Pekka Buttler, Jape Lovén, Elina Moisio, Heta Välimäki

Ei-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 4-5 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi jäsen Packalénin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Viikinrannassa merkitään "Toimitila-alueeksi" alue, jota rajoittavat Viikintie – Säynäslahden raja (Säynäslahdentien kaakkoispuolella) ja Jokisuunpolku.



16.12.2014

Ykp/1

Jaa-äännet: 2

Elina Moisio, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Pekka Buttler, Jape Lovén, Matti Niiranen,  
Tom Packalén, Risto Rautava, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 2-7 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtaja  
Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue  
A2 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0.  
Alueen keskeisten..."

Jaa-äännet: 2

Jape Lovén, Heta Välimäki

Ei-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Elina Moisio, Matti Niiranen, Tom Packalén,  
Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Pekka Buttler

Poissa: 0

Äänin 2-6 (1 tyhjä) kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi  
puheenjohtaja Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun  
ehdotuksen.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue  
A3 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 0,4.  
Alueen pinta-alasta ..."

Jaa-äännet: 2

Jape Lovén, Heta Välimäki



Ei-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Elina Moisio, Matti Niiranen, Tom Packalén,  
Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Pekka Buttler

Poissa: 0

Äänin 2-6 (1 tyhjä) kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi  
puheenjohtaja Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun  
ehdotuksen.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään Lahdenväylään rajautuvalla alueelle Viikin  
keskustan ja Pihlajiston kohdalla liike- ja palvelukeskustaa kuvaavaa  
merkintää myös Lahdenväylän pohjoispuolelle.

Jaa-äännet: 4

Pekka Buttler, Jape Lovén, Elina Moisio, Heta Välimäki

Ei-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava,  
Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 4-5 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtaja  
Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Tom Packalén jätti päätöksestä eriävän mielipiteen:

Yleiskaavan jatkovalmistelussa selvitetään, kuinka Malmin lentokentän  
lentotoiminta voitaisiin turvata asuntorakentamisen ohella.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö  
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329  
marja.piimies(a)hel.fi

Essi Leino, vs. johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37070  
essi.leino(a)hel.fi

Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145  
matti.kivela(a)hel.fi





16.12.2014

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368

heikki.mantymaki(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Yleiskaavaaluonnoksen kartta, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Yleiskaavaaluonnoksen selostus: Kaupunkikaava - Helsingin uusi yleiskaava, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 3 Teemakartta: Virkistys- ja viherverkosto 2050
- 4 Teemakartta: Kaupunkiluonto
- 5 Teemakartta: Joukkoliikenteen runkoverkko 2050
- 6 Teemakartta: Tie-, katu- ja baanaverkko 2050
- 7 Teemakartta: Merellinen Helsinki
- 8 Teemakartta: Yhdyskuntatekninen huolto
- 9 Helsingin keskeisimmät maankäytön muutosalueet
- 10 Kantakaupungin ja ydinkeskustan kehittäminen
- 11 Mahdollisuuksien Malmi - Keskusta, lentokenttä, Pukimäki ja Jakomäki
- 12 Käpylä 2050 - Ideasuunnitelma asemanseudun tiivistämisestä
- 13 Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma ja kaupunkibulevardi
- 14 Vuosaaren maankäytön kehittämissperiaatteet
- 15 Itäkeskus 2050 ideasuunnitelma (Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy)
- 16 Kaupungin muutos ja kulttuuriympäristöt
- 17 Helsingin kestävä viherrakenne, kaupunkiekologinen tutkimusraportti (Helsingin yliopisto)
- 18 Meri-Helsinki yleiskaavassa - rannikko, saaristo, meri ja satamatoiminnot
- 19 Ensimmäisen maailmansodan linnoitusvyöhyke (Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto)
- 20 Asuinkorttelit kaupunkibulevardien varrella - Rakentamisen konsepteja (Serum Arkkitehdit Oy)
- 21 Kaupunkibulevardien rakenneteknisiä tarkasteluja - Esimerkkejä väyläalueiden kattamisesta
- 22 Kaupunkibulevardien ilmanlaatuselvitys (Ilmatieteen laitos)
- 23 Korkea rakentaminen Helsingin esikaupunkialueilla
- 24 Helsinkiin tulevan helikopterikentän sijaintipaikkaselvitys (Ramboll Finland Oy)
- 25 Yleiskaavan ilmastovaikutusten arviointi
- 26 Luontovaikutusten arviointi (Ramboll Finland Oy)
- 27 Alustavia Natura-arvioinnin suuntaviivoja 2.10.2014 (Ramboll Finland Oy)
- 28 Kaupunkibulevardien tavoitelähtöinen vaikutusten arviointi (WSP Finland Oy)
- 29 Kaupallisten vaikutusten arviointi (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, Linea Konsultit Oy)
- 30 Yleiskaavan ihmisiin kohdistuvat sosiaaliset ja viihtyisyyteen liittyvät vaikutukset
- 31 Yleiskaavaaluonnoksen KARVI-arviointi
- 32 Yleiskaavan mukaisen raideliikenneverkon vaikutukset alueiden saavutettavuuteen



- 33 Karttakysely ja hetket suunnittelijana - Yhteenveto vision ja kaavaluonnoksen välissä käydystä kaupunkilaiskeskustelusta lokakuu 2013 - lokakuu 2014
- 34 "Hetki suunnittelijana" - Kaupunkilaisten huomioita ja tarkennuksia Helsingin tulevaisuudesta karttakyselyssä (Timo Kopomaa)
- 35 Vuorovaikutusraportti II, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 36 Mielipidekirjeen lähettäneet -luettelo
- 37 Mielipidekirjeet
- 38 Kslk:ssa 9.12.2014 ja 16.12.2014 pöydälle jätetut mielipidekirjeet

## Otteet

### Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Muutoksenhakukielto, valmistelu  
Liite 35

## Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen yleiskaavaehdotuksen laatimisen pohjaksi.
- asettaa yleiskaavaluonnoksen nähtäville.

Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

## Esittelijän perustelut

Yleiskaavaluonnoksen pääsisältö - vuonna 2050 Helsinki on metropolialueen urbaani ydin

Yleiskaava mahdollistaa Helsingin kasvun. Yleiskaava varmistaa edellytykset riittävälle asuntotuotannolle ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavaluonnoksessa on varauduttu vähimmillään 860 000 asukkaaseen ja 560 000 työpaikkaan vuoteen 2050 mennessä.

Yleiskaavaluonnos toteuttaa vision Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunkina, jolla on vahva laajentunut pääkeskus, kantakaupunki. Verkostokaupungilla on myös vahva seudullinen ja kansainvälinen ulottuvuus. Tämä näkyy erityisesti yleiskaavaluonnoksen keskustaverkossa ja liikenneyhteyksissä.

Helsingin kantakaupunki on yritystoiminnan keskus. Samalla se on houkuttelevan asumisen paikka. Kaupunkituottavuuden näkökulmasta tarvitaan lisää tilaa läheltä ydinkeskustaa yrityksille ja lisää asuntoja



vastaamaan urbaanin kaupunkiasumisen lisääntyneeseen kysyntään. Tämän mahdollistamiseksi tulee kaupunkirakennetta jakavia ja urbaanin kaupungin laajenemista estäviä moottoritiemäisiä alueita muuttaa kaupunkiympäristöksi niin liikkumisen kuin maankäytön osalta.

Kyse on kokonaisten uusien kaupunginosien rakentumisesta nykyisen kantakaupungin jatkeeksi. Uusia rakentamismahdollisuuksia on kaupunkibulevardien varsilla ja niiden lähiympäristössä noin kolmasosa yleiskaavavarannosta.

Kaupunkibulevardien lisäksi osoitetaan merkittäviä maankäyttövarauksia Malmin lentokentälle ja sen nykyiselle lentomelualueelle. Malmin kentän vaikutusalueella varaudutaan noin 25 000 asukkaaseen.

Kaupunkia tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen asemien ja solmukohtien sekä merkittävien pysäkkien ympäristöissä. Kantakaupungin lisäksi esikaupunkien keskustoja kehitetään toiminnoiltaan sekoittuneina, tiiviinä palvelujen, työpaikkojen ja asumisen urbaaneina keskittyminä. Raideliikenteellä hyvin saavutettavat keskustat muodostavat keskenään verkoston ja mahdollistavat siten palvelujen hyvän saavutettavuuden.

Keskusta-alueiden lisäksi elinkeinotoimintaa varten tarvitaan toimitila-alueita joukkoliikenteellä hyvin saavutettavilta alueilta. Yleiskaavassa mahdollistetaan nykyisten toimitila-alueiden kehittäminen siten, että ne soveltuvat myös tuotannon tarpeisiin. Näistä merkittävimpiä ovat Pitäjänmäki, Roihupelto-Herttoniemi ja Vuosaaren sataman yritysalue. Tattarisuon ja Tattariharjunoletetaan kehittyvän Malmin lentokentän muutoksen myötä.

Helsinki on myös viherverkostokaupunki. Helsingin roolia merikaupunkina vahvistetaan. Virkistysalueet, meri ja virkistyspalvelut ovat helposti saavutettavissa. Helsingin erityisyys, säteittäinen, yhtenäinen viherrakenne yhdistyy seudun laajoihin virkistysalueisiin. Poikittaisia viheryhteyksiä on merkitty kaavakarttaan. Kaavaluonnokseen merkityt viheralueet mahdollistavat myös tärkeiden luonto- ja luonnonsuojelualueiden säilymisen ja metsäverkoston muodostamisen.

Kulttuuriympäristöt ovat Helsingin vahvuus. Kaavamääräyksen mukaan kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemakulttuurin arvot tulee ottaa huomioon alueiden kehittämisessä.

Joukkoliikennejärjestelmän perustana on laajeneva raideliikenneverkko nopeine runkoyhteyksineen. Jalankulkijan asemaan kiinnitetään erityistä huomiota tulevaisuuden Helsingissä. Joukkoliikenteen, kävelyn



ja pyöräilyn merkitys korostuu kaavaluonnoksen kasvavissa keskustoissa. Pyöräilyn laatuikätyvät muodostavat sujuvan verkoston pidemmille matkoille. Tiivistyvä joukkoliikennekaupunki luo puitteet ekologisesti kestävämmälle yhdyskunnalle.

Yleiskaavakarttaan on merkitty raideliikenteen runkoverkko ja tie- ja pääkatuverkko.

#### Yleiskaava on strateginen

Yleiskaavakartta on yleispiirteinen. Se näyttää Helsingin ja seudun kaupunkirakenteen kannalta strategisesti tärkeimmät kehittämissuunnat ja keskeiset painopisteet. Yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Pääkarttaan liittyvillä teemakartoilla esitetään useita yksityiskohtaisia ratkaisuja, joihin yleiskaava perustuu tai jotka antavat lisäinformaatiota. Teemakartat eivät ole oikeusvaikutteisia.

Uusi yleiskaava on mitoittava. Mitoituksen avulla pystytään ohjaamaan kaupungin rakentumista tavoitteellisemmin, toteuttamaan asuntotuotannon määrälliset tavoitteet, mitoittamaan palveluverkkoa sekä suunnittelemaan investointeja vastaamaan kasvavan kaupungin tarpeita. Yleiskaavaehdotuksen rinnalla laadittava yleiskaavan toteuttamisohjelma määrittelee näitä tavoitteita yksityiskohtaisemmin.

Kaavan pohjaksi laadittuja maankäyttö- ja liikennetarkasteluja kuvataan yksityiskohtaisemmin kaavaselostuksen liiteraportissa "Helsingin keskeisimmät maankäytön muutosalueet". Lisäksi aineistoon liittyy yksittäisistä alueista laadittuja laajempia maankäyttötarkasteluja sekä teema- ja selvitysraportteja.

#### Vaikutusten arviointi

Yleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia on arvioitu koko suunnittelutyön ajan. Vaikutuksia selostetaan kaavaselostuksessa. Lisäksi kaavaselostuksen liitteenä on erillisiä vaikutusarviointiraportteja.

#### Viestintä ja vuorovaikutus

Yleiskaavan valmisteluun voi osallistua koko suunnitteluprosessin ajan useilla eri tavoilla: tulemalla mukaan erilaisiin tilaisuuksiin, osallistumalla keskusteluun yleiskaavan verkkosivuilla [www.yleiskaava.fi](http://www.yleiskaava.fi), ottamalla yhteyttä suunnittelijoihin tai jättämällä mielipiteen virallisina nähtävillä oloaikoina. Tarkemmin yleiskaavan vuorovaikutuksesta ja viestinnästä luonnosvaiheessa on luettavissa liiteraportista "Karttakysely ja hetket suunnittelijana, yhteenveto vision ja kaavaluonnoksen välissä käydystä kaupunkilaiskeskustelusta lokakuu 2013–lokakuu 2014"



Yleiskaavan vision lautakuntakäsittelyn jälkeen on kaupunkisuunnitteluvirastoon tullut 20 mielipidettä yleiskaavan valmistelua koskien. Näistä mielipiteistä sekä niihin annetuista vastineista on koottu esityslistan liitteenä oleva vuorovaikutusraportti.

#### Viranomaisyhteistyö

Yleiskaavan ensimmäinen maankäyttö- ja rakennuslain mukainen viranomaisneuvottelu järjestettiin 28.11.2012.

Lisäksi viranomaisyhteistyötä on tehty yleiskaavatyön eri työvaiheissa erilaisten seminaarien ja teematyöryhmien muodossa sekä noudattaen yleisiä viranomaisyhteistyön käytäntöjä.

#### Yleiskaavan aikataulu ja suunnitteluprosessi

Yleiskaavan laatiminen on tullut vireille 13.11.2012 päivätyllä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla. Yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelma hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 20.11.2012 yleiskaavan pohjaksi.

Yleiskaavan visio 2050 - pitkän tähtäimen kehityskuva hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 3.12.2013.

Yleiskaavaluonnosta tarkennetaan yleiskaavaehdotukseksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen, vaikutusten arviointien, maankäyttötarkastelujen ja selvitysten pohjalta. Samalla laaditaan kaavan toteuttamisohjelma. Tämänhetkisen arvion mukaan yleiskaavaehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä syksyllä 2015 ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2016 aikana.

Helsingin uusi yleiskaava laaditaan siten, että se mahdollistaa Helsingin seudun nykyisen ydinkaupungin kehittämisen kuntarajoista riippumatta. Kaavaprosessi nivoutuu yhteen koko Helsingin seudulla tekeillä olevien tai käynnistettävien suunnitteluprosessien kanssa.

Yleiskaava koskee koko Helsingin aluetta lukuun ottamatta Östersundomia, jonne ollaan laatimassa kuntien yhteistä yleiskaavaa. Yleiskaava 2002:n voimaantulon jälkeen hyväksytyjen osayleiskaavojen osalta Helsingin uusi yleiskaava on oikeusvaikutukseton.

#### Esittelijä

yleiskaavapäällikkö  
Rikhard Manninen

#### Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329



16.12.2014

marja.piimies(a)hel.fi  
Essi Leino, vs. johtava yleiskaava-suunnittelija, puhelin: 310 37070  
essi.leino(a)hel.fi  
Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145  
matti.kivela(a)hel.fi  
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251  
jouni.kilpinen(a)hel.fi  
Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368  
heikki.mantymaki(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Yleiskaava-alueuonnoksen kartta, päivätty 25.11.2014
- 2 Yleiskaava-alueuonnoksen selostus: Kaupunkikaava - Helsingin uusi yleiskaava, päivätty 25.11.2014
- 3 Teemakartta: Virkistys- ja viherverkosto 2050
- 4 Teemakartta: Kaupunkiluonto
- 5 Teemakartta: Joukkoliikenteen runkoverkko 2050
- 6 Teemakartta: Tie-, katu- ja baanaverkko 2050
- 7 Teemakartta: Merellinen Helsinki
- 8 Teemakartta: Yhdyskuntatekninen huolto
- 9 Helsingin keskeisimmät maankäytön muutosalueet
- 10 Kantakaupungin ja ydinkeskustan kehittäminen
- 11 Mahdollisuuksien Malmi - Keskusta, lentokenttä, Pukimäki ja Jakomäki
- 12 Käpylä 2050 - Ideasuunnitelma asemanseudun tiivistämisestä
- 13 Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma ja kaupunkibulevardi
- 14 Vuosaaren maankäytön kehittämissuunnitelma
- 15 Itäkeskus 2050 ideasuunnitelma (Arkkitehtuuri- ja suunnittelu B&M Oy)
- 16 Kaupungin muutos ja kulttuuriympäristöt
- 17 Helsingin kestävä viherrakenne, kaupunkiekologinen tutkimusraportti (Helsingin yliopisto)
- 18 Meri-Helsinki yleiskaavassa - rannikko, saaristo, meri ja satamatoiminnot
- 19 Ensimmäisen maailmansodan linnoitusvyöhyke (Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto)
- 20 Asuinkorttelit kaupunkibulevardien varrella - Rakentamisen konseptit (Serum Arkkitehdit Oy)
- 21 Kaupunkibulevardien rakenneteknisiä tarkasteluja - Esimerkkejä väyläalueiden kattamisesta
- 22 Kaupunkibulevardien ilmanlaatuselvitys (Ilmatieteen laitos)
- 23 Korkea rakentaminen Helsingin esikaupunkialueilla
- 24 Helsinkiin tulevan helikopterikentän sijaintipaikkaselvitys (Ramboll Finland Oy)
- 25 Yleiskaavan ilmastovaikutusten arviointi
- 26 Luontovaikutusten arviointi (Ramboll Finland Oy)
- 27 Alustavia Natura-arvioinnin suuntaviivoja 2.10.2014 (Ramboll Finland Oy)
- 28 Kaupunkibulevardien tavoitelähtöinen vaikutusten arviointi (WSP Finland Oy)
- 29 Kaupallisten vaikutusten arviointi (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, Linea Konsultit Oy)
- 30 Yleiskaavan ihmisiin kohdistuvat sosiaaliset ja viihtyisyyteen liittyvät vaikutukset



- 31 Yleiskaavaluonnoksen KARVI-arviointi  
32 Yleiskaavan mukaisen raideliikenneverkon vaikutukset alueiden saavutettavuuteen  
33 Karttakysely ja hetket suunnittelijana - Yhteenveto vision ja kaavaluonnoksen välissä käydystä kaupunkilaiskeskustelusta lokakuu 2013 - lokakuu 2014  
34 "Hetki suunnittelijana" - Kaupunkilaisten huomioita ja tarkennuksia Helsingin tulevaisuudesta karttakyselyssä (Timo Kopomaa)  
35 Vuorovaikutusraportti II, 25.11.2014  
36 Mielipidekirjeen lähettäneet -luettelo  
37 Mielipidekirjeet

## Oheismateriaali

- 1 Helsingin luoteisosan liito-oravakartoitus 2014 (Esa Lammi ja Pekka Routasuo)  
2 Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet 2014 (Wermundsen Consulting Oy)  
3 Ensimmäisen maailmansodan linnoitusvyöhyke: Kohdekuvaukset (Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto)

## Otteet

### Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Muutoksenhakukielto, valmistelu  
Liite 35

## Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.12.2014 § 399

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Ksv 3364\_1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

09.12.2014 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:  
Risto Rautava: Pyydän asian viikoksi pöydälle.

02.12.2014 Pöydälle

25.11.2014 Pöydälle



03.12.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.10.2013 Pöydälle

20.11.2012 Ehdotuksen mukaan

13.11.2012 Pöydälle

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö  
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329  
marja.piimies(a)hel.fi  
Essi Leino, vs. johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37070  
essi.leino(a)hel.fi  
Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145  
matti.kivela(a)hel.fi  
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251  
jouni.kilpinen(a)hel.fi  
Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368  
heikki.mantymaki(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.02.2013 § 174

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä saadun tilannekatsauksen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja  
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024  
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Pelastuskomentaja 23.01.2013 § 6

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Kehittyvän yleiskaavan peruslähtökohdissa kaupungin ennustetaan kasvavan asukasmäärissä sekä monissa toiminnoissa merkittävästi. Suunnitelmissa on muuttaa jo laadittuja asemakaavoja.

Asemakaavojen muutoksissa tulee huomioida kaupungin eri muotoisen





kasvun yhteensovittaminen. Viitteenä esim. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuttavaan asiaan antama kannanotto Seveso-direktiivin mukaisten kohteiden olemassaolosta kaupungin alueella.

Viimeistään osayleiskaavavaiheessa rakentamiselta tulee edellyttää ja mahdollistaa turvallisuudenkin osalta kestävä kehityksen mukaisia ratkaisuja kuten mm. huomioiden väestön ikääntyminen, korkea rakentaminen, rakennusmateriaalien ja arkkitehtonisen ilmeen yhteen sopivuus turvallisuuden kanssa, kehittyvän turvallisuusodotuksen yhteensovittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin, liikenneväylien mahdollinen tunneloittaminen, korttelikatujen talvisietokyky, maanalainen rakentaminen, väestön suojaaminen poikkeusolotilanteissa, pelastustoiminnallisten mahdollisuuksien turvaaminen, tmv.

Yleiskaavasuunnittelun edetessä julkisen hallinnon tonttivarauksuunnitteluun, pelastuslaitos varaa oikeuden tulla kuulluksi oman toimintansa edellyttämien uusien toimipisteiden sijoittamisessa toiminnallisesti tehokkaisiin paikkoihin.

Pelastuslaitoksella ei ole tässä vaiheessa muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Seppo Sihvonen, valvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 31230  
seppo.sihvonen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos Toimitusjohtaja 23.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Helsingin Energian lausunto liitteenä 1.

Lisätiedot

Marko Riipinen, Johtaja, puhelin: +358 9 617 2900  
marko.vj.riipinen(a)helen.fi

Nuorisoasiainkeskus 23.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Nuorisoasiainkeskus on antanut kannanottonsa viranomaiskuulemisen yhteydessä 28.11.2012:

1. Nuorten osallistaminen on huomioitava yleiskaavan valmistelun kaikissa vaiheissa. Nuorten vaikuttamisen varmistamisessa voidaan käyttää esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksen koordinoimaa nuorten vaikuttamisjärjestelmää Ruutia. Tarvittaessa nuorisoasiainkeskus voi



toimia linkkinä yleiskaavan valmisteluun osallistuvien virastojen ja nuorten vaikuttajaryhmien välillä.

2. Yleiskaavan yhtenä periaatteena oleva kaupunkirakenteen tiivistäminen on etu nuorten kuntalaisten kannalta. Nykyistä tiheämmin sijaitsevat aluekeskukset tuovat monipuolisemmat peruspalvelut ja vapaa-aikapalvelut lähemmäksi käyttäjiä.

3. Kaupunkirakenteen tiivistäminen mahdollistaa myös kävellen ja polkupyörällä tapahtuvan lähiliikkumisen edistämisen ja lisää siten turvallisuutta. Lähellä toisiaan sijaitsevat aluekeskukset mahdollistavat myös tiheät joukkoliikenteen vuorovälit. Näin voidaan tuottaa nykyistä turvallisempaa ja ekologisempaa kaupunkiympäristöä

4. Pääkaupunkiseudulla kaupunkien väliset rajat eivät näy arjen fyysisessä ympäristössä. Yleiskaavassa voitaisiin ottaa huomioon ihmisten luonteva liikkuminen palvelujen perässä yli kuntarajojen ja samalla varautua mahdollisiin kuntarakennemuutoksiin.

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036  
harri.taponen(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 23.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston laatima Helsingin yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (13.11.2012) on selväpiirteinen ja sisältää modernit vuorovaikutuksen muodot erilaisine kuulemis- ja keskustelutapoineen. Yleiskaavan esittelystä ilmenee, miksi se tehdään sekä mihin ja millä aikavälillä se vaikuttaa. Esittelystä ilmenee myös kaavan laatimiseen vaikuttava muu kaavahierarkia ja eri lainsäädäntö. Kaavan vaikutusarviointiin on luotu erilaisia kaavoitusprosessia ja sen osa-alueita tukevia työkaluja.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitelty kaavoitustyön aikataulut ja yhteyshenkilöt.

Kulttuurikeskuksella ei ole huomautettavaa hyvin laaditusta Yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta eikä työsuunnitelmasta.

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 29874  
paiju.tyrvainen(a)hel.fi



Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 22.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 20.11.2012

Helsingin kaupunginmuseo - Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on tutustunut Helsingin yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelma (13.11.2012) selvitykseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (13.11.2012). Kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseo arvioi yleiskaavan lähtökohtia kulttuuriympäristön: arkeologisen perinnön, rakennetun kulttuuriympäristön ja kulttuurimaiseman vaalimisen näkökulmasta seuraavaa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kulttuuriympäristöjen osalta ja sen tarkoittamat inventoinnit Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009 -kohteet) ja valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet tulee yleiskaavan valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa ottaa huomioon ja ne tulee myös merkitä kaavakarttaan. Samoin uudistuvan maakuntakaavan maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt on otettava mukaan yleiskaavoituksen tärkeänä tausta-aineistona.

Kulttuuriympäristö ja maisema liittyvät suoraan useaan Helsingin yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelman kohtaan.

Matkailun kehittämisessä on nostettu esiin Helsingin merellisyys yhtenä tärkeänä kansainvälisenä kilpailuvalttina. Helsingin siluetin säilyminen ja ranta-alueiden vaaliminen ovat kaupunginmuseon mielestä Helsingin vahvan kaupunkikuvallisen ominaislaadun keskeisiä tekijöitä. Maiseman ja kulttuuriympäristön huomioon ottaminen ja esimerkiksi korkean rakentamisen sijoittelu liittyvät Helsingin ranta-alueiden maiseman, historiallisen kaupunkikuvan ja kaupungin siluetin säilyttämiseen ja suojeluun, joihin uuden yleiskaavan on otettava kantaa.

Yksi esiin nostettu viihtyvyystekijä kaupungin toimivuuden ohella on arjen estetiikka ja kaupunkitilan laatu. Kaupunginmuseo korostaa, että monenikäinen ja monimuotoinen, kerroksinen rakennuskanta tuo nimenomaan laatua ja arjen estetiikkaa kaupunkitilaan.

Täydennysrakentamisen paikkoja kartoitettaessa joukkoliikenteen solmukohtien ja merkittävien raideliikenteen pysäkkien ympäristöt korostuvat. Samoin lisärakentaminen tonteilla nousee yhä tärkeämmäksi 1960–1970 -luvun alueilla, missä on suuri rakennusten korjausvelka. Kulttuuriympäristön ja maiseman huomioon ottaminen on myös täydennysrakentamisalueita määriteltäessä olennainen



lähtökohta. Samoin nuoren rakennusperinnön inventointi ja arvottaminen tulee tehdä täydennysrakentamiselle soveltuvien alueiden arvioimiseksi.

Viheralueiden tarkastelun yhteydessä on tuotu esiin myös kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon arvot. Yleiskaavatyön pohjaksi laaditaan Viheralueiden strateginen kehityskuva (VISTRA), jonka avulla muodostetaan näkemys Helsingin viheraluerakenteesta tulevaisuudessa. Sen teemoina ovat mm. viher- ja virkistysalueiden toiminnallinen kehittäminen, maiseman kulttuuriarvojen vaaliminen ja arvottaminen ja ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen viheralueilla.

Työohjelmassa keskeisenä Helsingin identiteettitekijänä todetaan rakennetun ympäristön historialliset kerrostumat ja sitä kautta muotoutuneet erilaiset rakennetun ympäristön tyypit. Myös rakennetun ympäristön ylläpito ja sen arvojen vaaliminen nostetaan esiin osana kulttuurisesti kestävästä kehityksestä. Helsingin keskeisiksi ominaispiirteiksi mainitaan: merellisyys ja kaupungille luonteenomainen siluetti ja Helsingin vahva puutarhataiteen perintö, johon sisältyy kartano- ja huvilakulttuuri ja historialliset puistot.

Yleiskaavatyön kuluessa tulee kulttuuriperintöä ja rakennettua ympäristöä koskevia selvityksiä tarkentaa. Yksi jo käynnistynyt hanke on Helsingin ensimmäisen maailmansodan linnoitusvyöhykettä koskeva selvitys kaupunkisuunnitteluviraston, Museoviraston ja kaupunginmuseon yhteistyönä.

Yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa arvioidaan vaikutukset valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviin maisema-alueisiin, kulttuuriympäristöihin, rakennusperintöön, muinaismuistolain mukaisiin muinaisjäänneisiin ja rakennettuihin ympäristöihin.

Kaupunginmuseo korostaa, että rakennettujen kulttuuriympäristöjen tarkastelu ja arvotus tulee ulottaa viher- ja maisema-alueiden lisäksi myös mahdollisiin täydennys- ja lisärakentamisen aluevarauksiin sekä merkittäviin liikenteellisiin hankkeisiin.

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486  
anne.makinen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00



Rakennusvirasto osallistuu yleiskaavan laadintaan mahdollisimman laajasti ja aktiivisesti painottaen erityisesti viraston ydinosaamiseen kuuluvien yleisten alueiden kehittämisen, toimivuuden ja ylläpidon näkökulmia.

Kaupunginarkkitehti Jukka Kauto vastaa rakennusviraston osallistumisesta. Hänen sijaisenaan on toimistopäällikkö Jussi Luomanen.

Teknisen verkoston, sen vaatiman tilatarpeiden ja kaupungin huollettavuuden tarkasteluun osallistuvat toimistopäällikkö Ville Alatyppö ja suunnitteluinsinööri Marko Jylhänlehto.

Erityisesti viheralueiden osalta yleiskaavatyöhön rakennusviraston edustajina osallistuvat suunnitteluasiantuntija Kaisu Ilonen (maisemasuunnittelu, asuinalueet), luontoasiantuntija Tuuli Ylikotila (luonnon monimuotoisuus, kulttuurimaisema, mahdolliset kompensatiotoimet) ja luonnonhoidon suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen (metsäluonto, luonnonhoito).

Lisätiedot

Jussi Luomanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38626  
jussi.luomanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveysvirasto 18.01.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan Helsingin uutta yleiskaavaa. Suunnittelualueena on koko kaupunki poisluettuna Östersundomin alue, jonne laaditaan parhaillaan kuntien yhteistä yleiskaavaa. Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Helsingissä yleiskaava on laadittu noin kymmenen vuoden välein. Yleiskaava vaikuttaa siihen, millainen Helsinki on vuosikymmenten kuluttua. Valmisteilla olevassa yleiskaavassa tehdään maankäytön visio vuoteen 2050. Yleiskaavalla on suuri vaikutus helsinkiläisten elämään. Se vaikuttaa siihen, kuinka helppoa on liikkuminen töihin, palveluihin, kotiin ja harrastuksiin sekä siihen, löytyykö Helsingistä kohtuuhintaisia asuntoja erilaisiin elämänvaiheisiin. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta tarkempaa suunnittelua. Nykyisiä asemakaavoja tullaan muuttamaan uuden yleiskaavan perusteella. Yleiskaavalla otetaan kantaa mm. liikennetarkoituksiin, asuinrakentamiseen sekä yritysten ja infrastruktuurin sijoittumiseen.

Yleiskaavatyötä varten on jo tehty selvityksiä eri näkökulmista ja aiheista. Kaavaprosessin aikana selvitystarpeet tarkentuvat.



Yleiskaavatyö tuli vireille 13.11.2012 päivätyllä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla. Kaavan visiotyö tehdään vuoden 2013 aikana. Kaavaluonnos valmistellaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn 2014 ja kaavaehdotuksen on tarkoitus valmistua 2015.

Yleiskaavan valmistelusta vastaa kaupunkisuunnitteluvirasto. Yleiskaava valmistellaan yhteistyössä kaikkien Helsingin kaupungin hallintokuntien, pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun kuntien, muiden viranomaisasiantuntijoiden ja julkisyhteisöjen kanssa. Suunnittelun aikana viranomaisille ja muille asiantuntijoille järjestetään erillisiä neuvotteluja, seminaareja ja työpajoja sekä tarpeen mukaan muita tapaamisia. Viranomaisilta pyydetään lausunnot ainakin kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta.

Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on pyydetty toimittamaan viimeistään 23.1.2013 mennessä.

Lausuntonaan sosiaali- ja terveystieteiden virasto esittää seuraavaa:

Yleiskaavan keskeisiä lähtökohtia ovat Verkostokaupunki, Helsinki osana eurooppalaista suurkaupunkien verkostoa, Hyvä elämä – lasten ja nuorten kaupunki, Arjen kaupunki – kauppa, elinkeinot ja työ, energia sekä Tulevien sukupolvien Helsinki – kaupunkitalous. Sosiaali- ja terveystieteiden viraston mielestä keskeiseksi lähtökohdaksi tulee lisätä ikääntyvät kaupunkilaiset. Tulevina vuosikymmeninä ikääntyneiden asukkaiden määrä Helsingissä kasvaa nopeasti, mikä on hyvä huomioida kaikessa suunnittelussa. Lähtökohdana ikääntyneille tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä on kotona asumisen tukeminen. Erityisesti ikääntyvien asukkaiden näkökulmasta lähipalvelujen järjestäminen alueella ja palvelujen esteetön saavutettavuus julkisin kulkuvälinein on tärkeää. Nykyinen kaupunkirakenne ei tue ikääntyneiden kotona asumista.

Yleiskaavatyötä varten on tehty ja tehdään tarvittavista selvityksistä. Yksi valmistunut selvitys on saavutettavuustarkastelu. Sosiaali- ja terveystieteiden viraston mielestä saavutettavuustarkasteluja tulee laajentaa ja syventää. Ikääntyvä väestön kannalta palvelujen sijainti ja saavutettavuus on keskeinen kotona asumisen mahdollistaja. Saavutettavuustarkasteluja tulee jatkossa laajentaa paikallistasolle ja ottaa huomioon vanhenevan väestön palvelutarpeet laaja-alaisesti sekä kaupallisten että julkisten palvelujen osalta. Erityisesti ikääntyvien asukkaiden näkökulmasta lähipalvelujen järjestäminen alueella ja palvelujen esteetön saavutettavuus julkisin kulkuvälinein on tärkeää.

Työohjelman mukaan vuonna 2013 käynnistyvät mm. yleiskaavan palveluita ja elinkeinotoimintaa koskevat selvitykset. Näissä



selvityksissä tulee olla myös erityistä tukea tarvitsevien väestöosien ja vanhenevan väestön näkökulma.

Asuminen muodostaa lähipalvelujen kanssa kokonaisuuden, jossa palvelutarpeet vaikuttavat asumisen suunnitteluun ja asumisratkaisut taas palveluratkaisuihin. Kaupungin sosiaalipoliittisena linjauksena on kotona asumisen tukeminen mahdollisimman pitkään. Tämä asettaa vaatimuksia kaikille väestöryhmille soveltuvalle esteettömälle asumiselle, ympäristölle ja palvelujen saavutettavuudelle. Sosiaali- ja terveysvirasto esittää lisättäväksi ikääntyvien ihmisten asumisen ja palvelutarpeiden huomioon ottamisen suunnittelussa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on selostettu selkeästi yleiskaavan tekemisen sisältö, vaiheet ja osallistumisen tavat. Helsingin yleiskaavan vaikutusalue on pääasiassa pääkaupunkiseutu ja Helsingin seutu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan yleiskaavoituksen yhteydessä vaikutuksia arvioidaan laaja-alaisesti. Vaikutuksia koskevaa tietoa tuotetaan ja hyödynnetään läpi koko kaavaprosessin. Vaikutusarviointit pohjautuvat sekä olemassa oleviin että kaavaprosessin aikana laadittaviin selvityksiin, joista vastaa kaavoittaja. Merkittävä rooli arviointityössä on kaupungin virastojen ja liikelaitosten asiantuntijoilla. Vaikutusten arvioinnin aihealueista sosiaali- ja terveysviraston kannalta keskeisiä ovat:

- Alue- ja yhdyskuntarakenne, jonka osalta arvioidaan asutuksen ja työpaikkojen, palvelujen sekä virkistysalueiden määrää ja sijoittumista, yhdyskuntarakenteen toimivuutta ja eheyttä sekä olemassa olevan yhdyskuntarakenteen, palveluverkkojen ja yhdyskuntateknisten verkostojen hyväksikäyttömahdollisuuksia.
- Ihmisten elinolot ja elinympäristö, jonka osalta arvioidaan toimintaympäristöjen terveellisyyttä ja turvallisuutta, viihtyisyyttä ja toimivuutta, maankäyttöratkaisujen mahdollistamaa asuntotarjontaa sekä eri väestöryhmien toiminta- ja virkistysmahdollisuuksia. Lisäksi arvioidaan vaikutukset palveluihin ja palveluverkkoon.

Yhdessä kaupunkisuunnittelun ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa pitää kehittää hyvät käytännöt, joiden avulla varmistetaan sosiaali- ja terveysviraston mukanaolo ja vaikutusmahdollisuudet yleiskaavan suunnitteluun ja sisältöön.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256  
pirjo.sipilainen(a)hel.fi